

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/20-07308-015
Otsuse kuupäev	3. nov 2020
Komisjoni koosseis	Esimees Silvia Truman, liikmed Elnara Nadžafova, Kristina Jerjomina
Tarbija	
Kaupleja	Eesti Artistide Agentuur OÜ, 14389214
Tarbija nõue	Broneerimistasu tagastamine
Asja läbivaatamise aeg	5. okt 2020

Resolutsioon:

Rahuldada tarbija avaldus. Eesti Artistide Agentuur OÜ peab tagastama tarbijale 13.03.2020 müügiarve nr 537 alusel tasutud 90 eurot.

Komisjoni otsus täidetakse 30 päeva jooksul, arvates selle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast.

Kui vaidlevad pooled ei nõustu komisjoni otsusega, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kaupleja peab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametit kirjalikult teavitama otsuse täitmisest 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakoh tule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Tarbija avalduse kohaselt 2020 märtsikuu alguses tellis ta kauplejalt mustkunstnik Dmitri Zorini etteaste maksumusega 890 eurot. Artisti etteaste telliti pulma, mis pidi toimuma 30.04.2020 Tallinnas Dostojevski restoranis. 13.03.2020 tasus tarbija kaupleja esitatud 90 euro suuruse arve. Arvel märgitu kohaselt on tegemist broneerimistasuga. Kaupleja selgitusel ülejäänud 800 eurot tuli maksta artistile koha peal. Seoses Covid-19 levikuga kuulutati riigis välja eriolukord ning suured üritused keelati. 24.04.2020 kirjaga teavitas tarbija kauplejat, et restoran on kinni ja 30.04.2020 seal toimuma pidanud pulmad jäävad ära. Kaupleja pakkus tarbijale uut artisti esinemise aega. Tarbija teatas 25.04.2020 kauplejale, et uut kuupäeva ei soovi, abielu registreerimine toimub planeeritud ajal 30.04.2020, kuid pidu restoranis, kus artist esinema pidi jääb ära, ning küsis broneerimistasu tagasi saamise võimalust. 07.05.2020 avalduses kauplejale palus tarbija tagastada broneerimistasu 90 eurot. Kaupleja 08.05.2020 vastuskirja kohaselt ei kuulu broneerimistasu tagastamisele ning vastavad reeglid on kirjas kasutustingimustes. Tarbija kauplejaga ei nõustu, sest reeglid puudutavad olukorda, kui klient loobub teenusest omal soovil, praegusel juhul aga jäi üritus ära eriolukorra tõttu, mitte tarbijast tulenevatel asjaoludel. Kaupleja ettepanekuga jätta broneerimistasu muu ürituse ettemaksuks tarbija samuti ei nõustu, kuivõrd tal ei ole plaanis uusi üritusi ega kauplejalt muu teenuse tellimist. Tarbija ei nõustu kaupleja käsitlesega, et 90 eurot on kulutatud aja ja hinnapakkumise tasu. Hinnapäring tehakse kaupleja kodulehel ja on tasuta. Broneerimistasuta poleks kaupleja garanteerinud, et artist on tellitud kuupäeval vaba. Kui tegemist oleks kulutatud aja ja hinnapakkumise tasuga, oleks kaupleja pidanud esitama viidatud teenuste eest

tasu maksmise arve ja alles pärast arve tasumist tegema hinnapakkumise. Broneerimistasu on garantii, et artist on tarbija näidatud kuupäeval vaba. Ühestki dokumendist ei nähtu, et 90 eurot on soodushind, nagu väidab kaupleja.

Avalduses komisjonile soovib tarbija, et kaupleja tagastaks broneerimistasu, kuna üritus, kus artist esinema pidi, ei saanud toimuda.

Kaupleja seisukoht:

08.03.2020 tegi tarbija kaks teenusepäringut. Esimeses päringus oli tarbija huvitatud „Kolm põrsakest teadusteatrist”, mille hinna uuris kaupleja välja ja tegi tarbijale pakkumise. Tarbija seda tellimust ei kinnitanud. Teises päringus oli tarbija huvitatud „mustkunstnik Dmitri Zorin” esinemisest pulmas. Kaupleja uuris välja hinna ja edastas selle tarbijale. Tarbija kinnitas tellimuse ning tasus kaupleja töö eest broneerimistasu 90 eurot (75.-+km), mis oli soodushind, tavahind oli 100 eurot. Kaupleja on saanud kätte tarbija teated selle kohta, et 30.04.2020 üritus jääb ära, broneering tühistatakse ja tarbija soovib 90 eurot tagasi saada. Tarbija nõue broneerimistasu tagastamiseks ei ole põhjendatud. Kasutamistingimustes, millega iga klient peab päringut esitades tutvuma ja nõustuma, on kirjas, et broneerimistasu ei tagastata. Päringute esitamine kaupleja portaalis on tasuta. Kaupleja on välja arvestanud, et suudab sellist teenust pakkuda ning enda kulutatud ja tehtud töö eest tasutud saada vaid juhul, kui kinnitatud broneeringute tasud ei kuulu tagastamisele. Suur osa päringuid ei jõuagi tasuni. Broneerimistasud on broneerimisspetsialistidel ainuke sissetulek. Teenus, mille eest tarbija tasus, oli pakkumise koostamisele kulutatud aeg ja selle teenuse tarbija sai. Tarbija rahulolu nimel pakub kaupleja jätkuvalt tarbijale võimalust broneerida mõnda muud teenust tasuta.

Komisjoni põhjendus:

Asja materjalide kohaselt sõlmisid pooled teenuse osutamise lepingu. VÕS § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. VÕS § 8 lg 1 ja § 9 järgi võtavad lepingupooled teineteise suhtes kokkulepitud sisuga kohustusi. Vastavalt VÕS § 9 lg-le 1 sõlmitakse leping pakkumuse esitamise ja sellele nõustumuse andmisega, samuti muul viisil vastastikuste tahteavalduste vahetamise teel, kui on piisavalt selge, et lepingupooled on saavutanud kokkuleppe.

Praegusel juhul on kaupleja kodulehel reklaami avaldamisega kutsunud huvitatud isikuid pakkumuste tegemisele. 08.03.2020 tegi tarbija teenusepäringu, kaupleja tegi pakkumuse, tarbija vaatas pakutud variandid läbi ning leides endale sobiva, teavitas sellest kauplejat. Läbirääkimiste tulemusena jõudsid pooled kokkuleppele tellitava teenuse ja hinna osas, 13.03.2020 esitas kaupleja tarbijale müügiarve nr 537 summas 90 euro (75.-+km), mille tarbija samal päeval ka tasus.

Seega tuleb leping lugeda sõlmituks 13. märtsil 2020. Tegemist on töövõtulepinguga VÕS § 635 lg 1 tähenduses, millega kaupleja võttis endale kohustuse tagada mustkunstniku etteaste 30.04.2020 Tallinnas Dostojevski restoranis toimuval pulmaüritusel. 24.04.2020 teatas tarbija tellimuse tühistamisest ning 25.04.2020 kauplejale saadetud kirja sisust järelduvalt avaldas soovi broneerimistasu tagasi saada. Kaupleja pakkus artisti esinemise tasuta broneerimist mõnel muul tarbijale sobival kuupäeval. Pooled lepingu muutmises kokkulepet ei saavutanud ning 07.05.2020 palus tarbija broneerimistasu tagastada. Komisjon hindab tarbija 24.04.2020 avaldust lepingust taganemise avaldusena, mis lõpetas pooltevahelise lepingu, ning peab praegusel juhul lubatavaks lepingust taganemist enne lepingu täitmise tähtaja saabumist, kuivõrd Vabariigi Valitsuse poolt 12.03.2020 korraldusega kehtestatud eriolukorra tõttu keelati alates 13.03.2020 mh kõik avalikud üritused kuni 01.05.2020. Seega oli ilmne, et kauplejal ei ole võimalik lepinguga võetud kohustust täita. Tegelikult pidi lepingu täitmise võimatus olema ettenähtav juba lepingu sõlmimisel, sest Covid-19 pandeemia tõttu piirangute kehtestamisest anti teada 12.03.2020.

VÕS 101 sätestab õiguskaitsevahendid, mida võlausaldaja võib nõuda, kui võlgnik rikub

kohustust, sh taganeda lepingust (VÕS § 101 lg 1 p 4). Vastavalt VÕS § 116 lg-le 1 võib lepingupool lepingust taganeda, kui teine lepingupool on lepingust tulenevat kohustust oluliselt rikkunud. Oluliseks lepingurikkumiseks loetakse VÕS § 116 lg 2 p 1 kohaselt seda, kui kohustuse rikkumise tõttu jääb kahjustatud lepingupool olulisel määral ilma sellest, mida ta õigustatult lepingust lootis. Tarbija on raha maksnud, kuid pole tellitud teenust saanud.

Kaupleja on tarbija makstud raha tagastamisest keeldunud esiteks põhjusel, et kasutamistingimuste, millega tarbija on tutvunud, kohaselt ei kuulu broneerimistasu tagastamisele, ja teiseks on tarbija makstud 90 eurot hinnapakkumise tasu pakkumise koostamiseks tehtud töö ja kulutatud aja eest. Komisjon nõustub tarbijaga, et lepingueelsetest läbirääkimistest ja müügiarvel nr 537 märgitust järelduvalt ei ole broneerimistasu seotud hinnapakkumisega, vaid tasu saamisega garanteerib kaupleja artisti esinemise tellijale sobival kuupäeval ja kohas. Komisjoni arvates ei saa kaupleja praegusel juhul tugineda kasutamistingimustele, kuivõrd sellega on reguleeritud olukord, kus tellija tühistab tellimuse endaga seonduvatest asjaoludest lähtudes. Praegusel juhul oli tegemist olukorraga, kus tarbija taganes lepingust seetõttu, et lepingulise kohustuse täitmine kaupleja poolt oli eriolukorra tõttu objektiivselt võimatu.

VÕS § 103 lg 2 sätestab, et kohustuse rikkumine on vabandata, kui võlgnik rikkus kohustust vääramatu jõu tõttu; lg 3 kohaselt kui vääramatu jõu mõju on ajutine, on kohustuse rikkumine vabandata üksnes aja vältel, mil vääramatu jõud kohustuse täitmist takistas. Seega eeldatakse, et vääramatu jõu mõju lakkamisel taastub võlausaldaja õigus nõuda võlgnikult kohustuse täitmist. Komisjon mõnab, et praegusel juhul oli tegemist vääramatu jõu olukorraga ning kaupleja selgituste kohaselt oli ta valmis täitma oma kohustust pärast vääramatu jõu mõju lakkamist. Komisjoni hinnangul tuleb aga arvestada sellega, et artisti esinemine telliti pulma, mistõttu kokkulepitud aeg 30.04.2020 oli tarbija jaoks oluline tingimus, mille täpse täitmise vastu oli tal eriline huvi. Kuigi kaupleja pakkus tarbijale artisti esinemist mõnel muul ajal, samuti võimalust kasutada tasutud summa ettemaksuna muu teenuse tellimusel, ei olnud tarbijal kohustust kaupleja ettepanekuga nõustuda.

Eeltoodud asjaoludel on komisjon seisukohal, et tarbija on lepingust kehtivalt taganenud. Lepingust taganemise korral võib kumbki lepingupool VÕS § 189 lg 1 esimese lause järgi nõuda lepingu alusel üleantu tagastamist, kui ta tagastab kõik üleantu, st taganemisega muutub lepingujärgne võlasuhe tagasitäitmise võlasuhteks. Tarbija on tasunud kauplejale 90 eurot ning kuna teenust pole saanud, on tal õigus raha tagasi saada.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Silvia Truman
/allkirjastatud digitaalselt/

Elnara Nadžafova
/allkirjastatud digitaalselt/

Kristina Jerjomina
/allkirjastatud digitaalselt/